

Erdélyi tanulmányút 2025.

Szakmai beszámoló
HAT-KP-1-2024/1-000463

ELŐKÉSZÍTŐ FÁZIS

Hosszasan várva a döntési értesítőre, végül 2024.11.21-én megkaptuk a határozatot, hogy nyertünk, szervezhetjük a kirándulást. Minden szervezést, kapcsolattartást magunkra vállaltunk, közvetítő, utazási iroda segítségét nem vettük igénybe.

2025.01.10-én 2 turnusban látogatást tettünk a Magyarság házába és ott Rendhagyó órán vettünk részt.

2025.01.30-án szülői estet tartottunk, ahol egy prezentáció keretében részletesen bemutattuk, hogy hogyan, merre utazunk, hol szállunk, milyen programjaink lesznek, milyen adatokra és dokumentumokra van szükségünk (pl. kék Európa biztosítási kártya, személyi igazolvány szám, lakcím az utasbiztosításhoz...), továbbá megvitattunk olyan kérdéseket, hogy mennyi költőpénz legyen a gyermekeknél, illetve hogyan szabályozzuk a mobiltelefon használatot.

Osztályfőnöki órák keretében átbeszéltük a buszos etikai kódexet, valamint a gyerekek folyamatosan végeztek Okos Doboz feladatokat.

A pályázatban vállalt kötelező elemeken túl is készültünk a gyermekekkel a tanulmányútra. Többek között osztályfőnöki órán megnézték az Ábel a rengetegben című filmet, illetve énekórán megtanulták a Székely Himnuszt.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS 2025.05.04-2025.05.10

Első nap

Kora reggel mindenki izgatottan, de fegyelmezetten gyülekezett. Iratellenőrzés után egy technikai megállóval keresztülszeltük az országot és első megállónk Aradon volt.

Rövid történelmi emlékeztető után ünnepélyes koszorúzást tartottunk, sorfal állással, és a Himnusz eléneklésével.

Utunk második állomása Déva vára volt. Útközben, hangolódásképpen meghallgattuk Kőmíves Kelemenné balladáját. A felvonó továbbra is le van zárva, így gyalogszerrel vettük be az erődöt, amelyet se a tatárok, se a törökök nem tudtak. A gyerekek szabadon körbe barangolhatták a várat.

Tovább utaztunk Farkaslakásra, ahol már várt minket a meleg vacsora. Mindenki elfoglalta a szobáit és esti szabadfoglalkozás keretében ismerkedtünk a helyiekkel.

Második nap

Reggeli után Korondra utaztunk, ahol a helyi kézművesek megismerése volt a célunk. Meglátogattunk Szász Ilyés méhészetét, ahol érdekes előadást hallgattunk a méhek életéről, majd legalább 3 különböző mézet kóstoltunk illetve virágport és méhpempőt is, valamint olyan különlegességeket, mint a fekete áfonyás és a fekete ribizlis krémméz, illetve a mézes magok.

Másodikként Máté Károly toplászt látogattuk meg, aki e kihalóban lévő, különleges foglalkozás titkaiba avatott be minket és mutatta meg különleges termékeit.

Harmadjára Józsa László és Márta fazekas családjához látogattunk el, ahol bemutatásra került a védjegyükként szereplő mikrokerámia elkészítése, és

megtekinthettük a díjnyertes, iparművészeti értéket képviselő egyedi, fehér karcolt alkotásaikat is.

A délutánunkat a Mini Erdély parkban töltöttük, kisvonattal körbeutaztunk a makett-Erdélyben, megcsodálhattuk azon kastélyok, híres épületek a makettjeit, ahova ebben a szűk hétben sajnos nem jutunk el. Ezután 16 székelykapun keresztül felsétáltunk Orbán Balázs emlékművéhez.

A gyerekek rövid előadást hallhattak a székelykapuk jelentőségéről, történetéről, valamint Orbán Balázs munkásságáról.

Hazafelé úton megálltunk Tamási Áron sírjánál, ahol a tegnapihoz hasonló formációban ünnepélyesen koszorút helyeztünk el.

Vacsora után szabadprogram volt.

Harmadik nap

Reggeli után átsétáltunk Tamási Áron szülőházához, ahol úgy az íróról, mint a székely hagyományos építkezésről hallhattunk érdekes információkat, majd buszra szálltunk és egészen a Szent Anna tóig utaztunk.

Meghallgattuk a környék érdekességeit, tanultunk a vulkáni ikerkráterekről, a savas lápról, illetve a tundra jellegű tájról, reliktumfajokról, húsevő növényekéről, valamint meghallgattunk a Szent Anna tó legendáját is. Szerencsénkre nagyon szép időnk volt. Először lementünk a tópartra, ott egy keveset ejtőztünk a napsütésben, megtekintettük a Szent Anna kápolnát, majd visszamásztunk a hegytetőre és a Mohos lápba is bementünk idegenvezető kíséretében. Izgalmas volt a fa lepegetőken ugrálva megtapasztalni a tószem hullámozását és elképzelni, hogy a medvék ide járnak inni.

A buszúton az erdőben láttunk is medvét a bocsáival. Hazafele még tettünk egy kitérőt Nyergestetőre, ahol Tanárúr ismertette a helyszín történelmi jelentőségét és elszavalta Kányádi Sándor Nyergestető versét. A kopjafáknál elhelyeztünk egy szalagot, tiszteletünk jeléül.

Innen már a szállásra mentünk vissza, útközben megérkezett a hideg és esős idő, a busz melegéből még a jeges esőt is élvezhettük.

Negyedik nap

Ez a napunk a Madarasi Hargita csúcsának meghódításáról szólt. Reggeli után elbuszoztunk Szentegyházára, ahonnan ponyvás traktorral vittek fel minket a Menedékházig. Útközben érdekes székely történeteket és magyarságtudatot erősítő könnyűzenei számokat hallgathattunk. Borús, esős időnk volt, a csúcson éppen nem esett, de lefele jövet már jól megáztunk. A hegytetőn szintén egy rövid előadást hallottunk a történelmi ismeretekről, de a nagy ködben a tájból sajnos nem sokat élvezhettünk.

Még vacsora előtt Kalonda tetőn meglátogattuk a faszénégetőket. Itt ismét egy ritka mesterség titkaiba tekinthetünk be.

Vacsora után lehetőségünk volt a helyiekkel ismerkedni, beszélgetni, különböző gyógyhatású növényekről, népi gyógyítási módszerekről beszélgetni. Kóstolni is lehetett, lekvárokat pl áfonya és fekete ribizli, illetve szörpöket, kék iringó, fenyőrügy, kakukkfű, amik kifejezetten gyógyító hatással bírnak, de volt málna, ribizli, som, áfonya, bodza, ami egyszerűen csak nagyon finom.

Egyébként e gasztronómiai programon kívül a reggeliknél illetve vacsoráknál minden nap ismerkedhettünk a helyi, székely ízekkel, hercserli és áfonya lekvár, vinette, zakuszka, főtt ételek között csorba leves, húsgombócós paradicsomleves, paszulyleves, tojással töltött karajhús volt többek között a kínálatban. De a konyha figyelt arra, hogy a gyerekek szája íze szerinti kínálat is legyen mindig, így reggelire gabonapehely tejjel, vacsorára meg a teljesség igénye nélkül rántotthús pürével, csirkepaprikás csigatésztával, bolognai spagetti, sült csirkecomb zöldséges rizzsel, rántott hús tört burgonyával és házi káposztasalátával került felszolgálásra. Minden vacsorához járt desszert is, házi cukros kalács, tejpite, lekváros hájas falatok kényeztettek minket.

Ötödik nap

Olyan nagy mennyiségű eső zúdult le, hogy a parajdi sóbánya is beázott, a látogatók elől lezárták. Ezért programunk az eredeti tervtől kismértékben eltért. Délelőtt meglátogattuk a Szalmakalap múzeumot, ahol bemutatták a szalmafonást, szalmadíszek készítését, valamint a szalmakalap varrását hagyományos, lábbal hajtós varrógéppel. Szöcs Lajos mestertől érdekes előadást hallhattunk, milyen jelentősége is van a szalmakalap hordásának. Nemcsak a viselője nemzetiségéről és lakhelyéről ad információt, de még arról, hogy tegezhető vagy magázható-e.

Ezután ellátogattunk a Bözödi víztározóhoz. Először sétáltunk a Könnyek Falánál és a kopjafákból állított faluemplékhelyen, majd a 2024-ben átadott emlék -templomtoronyhoz látogattunk, ahol egészen a harangig felmászhattunk a szűk lépcsőkön. A gyerekek megismerkedtek az elárasztott falu történetével, és meséltünk nekik arról, milyen sajátos világ volt ezen a környéken még az 1980-as években is. Gyűjtöttünk magyar-székely szópárokat, beszélgettünk a helyi mezőgazdaság jellemzőiről, havasi állattartásról, búza és napraforgó helyett pityóka és tengeri (burgonya és kukorica) termesztés jellemzőiből. Összehasonlítottuk az elmúlt napok során látott településeket, beszélgettünk arról, egyes részeken miért élnek jobban, máshol miért van érezhető mélyszegénység.

Ismét betértünk Korondra, ezúttal szabad foglalkozásra, vásárolásra jutott idő, majd délután kürtőskalács sütésen vettünk részt. Rövid történeti és technológiai ismertető után, faszénparázon mindenki elkészíthette a saját kalácsát, cukros, vaníliás, fahéjas, diós ízekben. A gyerekek körében ez volt az egyik legnépszerűbb programunk.

Ezen a napon esti közös programunk is volt. Először néhány székelyföldi népdalt hallgathattunk meg, 1-1 mezősegi, udvarszéki, csíki, gyergyói népdalt. Petra hangja varázslatos volt, az első pillanatban még kevésbé lelkes fiatalok is tátott szájjal hallgatták. Ezután össznépi tánctanulás következett, csángó körtáncot, ördög táncot tanultak a gyerekek. Végezetül a leglelkesebbek közkívánatra sötétedés után még csúfolkodó csujogatókat is tanultak.

Hatodik nap

Ezen a reggelen hosszabb útra indultunk, egészen a valaha volt magyar területek legkeletibb pontjáig. Az ezeréves határon az Őrházban Bilibók Ágoston várt minket, aki 2014 óta a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjének birtokosa hagyományőrző munkája elismeréseként, és mesélt a történelmi jelentőségű élményeiről, a vasutas magángyűjteményéről, a bunkerről. Guszti bácsi már 90 felett jár, de sokakat megszégyenítő testi és szellemi frissességnek örvend. A Rákóczi várrom már nem rom, elkezdték újjá építeni a történelmi emléket, cserébe viszont a lépcsők le vannak zárva. Legközelebb talán újra feljutunk a dombtetőre a csodás panorámáért.

A napunk második felében Csíksomlyót ismertük meg. Felmentünk a Hármashatárhegyre a nagy zarándokúton, átbeszéltük a Búcsú jelentőségét, jellegzetességeit, elénekeltük a Székely Himnusz, szalagot kötöttünk a Mária úti emlékponton, majd visszatértünk a kegytemplomhoz. Itt rövid templom ismertető után közelről megcsodálhattuk a Csíksomlyói szűzanyát, ki-k kedve szerint rövid csendben kérhetett, vagy éppen hálát adhatott az elmúlt napok bőséges élményeiért.

Terveink szerint itt találkoztunk volna Bőjte Csaba testvérrel, aki misézett volna nekünk, de az ő programjában is változás állt be. Így először elbuszoztunk a gyergyói vidékre, hogy azokat a tájakat is megcsodálhassuk, majd a Bucsin tetőn keresztül leereszkedtünk Parajdra, ahol Csaba testvér várt minket, és esti misével ünnepeltük közösen a találkozást.

Vacsora után még lehetőség volt vásárolni a helyi termékekből, lekvárokból, szörpökből, majd mindenkit bízattunk arra, hogy pakoljanak össze, hogy másnap reggel minél korábban indulni tudjunk.

Hetedik nap

A csapat nehezen ébredt de a tervezett indulási időt így is tartani tudtuk. A gyermekeket meglepetés is várta: Mindenki kapott az úti csomagjába 1-1 nagy méretű, frissen sült kürtőskalácsot is. Útközben még megálltunk a Sívágónál, sajnos az üzemlátogatásra nem maradt időnk, de parajdi sótermékekkel még mindenki feltölthetett. Ezután Kolozsváron álltunk meg, ahol nagy dugóba kerültünk és éppen egy nagyszabású futóverseny startpontja volt a Mátyás szobor, így sajnos csak távolabbról tudtuk megcsodálni hős királyunk emlékszobrát. A gótikus stílusú Szent Mihály templomot azért megtekintettük kívülről-belülről. A többség felmászott a különleges királylépcsőn a toronyba is.

Útközben még megcsodáltuk Bánffyhunrad egyedi építészeti jellegzetességeit, majd a Királyhágón búcsút intettünk Erdélynek. Nem maradt más hátra, minthogy a fél országot átszelve este 8 körül hazaérkezzünk. Igen elfáradva, de rengeteg élménnyel töltözve és számos új ismerettel gazdagodva tértünk haza.

UTÓFÁZIS

A gyerekek kisebb csoportokban (szobánként) készítették el úti beszámolóikat, illetve készítettek élményeikről tablókat, amelyet az Összetartozás Napján tartott témanapon ismertettek a többi osztállyal is.

